ΠΑΡΑΔΟΞΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΖΑΚΟΜΠ

Η ΣΚΙΑ ΤΟΥ ΠΕΘΑΜΕΝΟΥ

Ο βράδυ ἐκεῖνο ποὺ ὁ Λούκιος σκότωσε τὸν Ἰλαρίωνα, ἦταν ἕνα βράδυ ἀνταριασμένο. Ἀφορμὴ τοῦ φόνου ὑπῆρξε κάποια παλιὰ βαρειὰ προσβολή, τὴν ὁποία δὲν μποροῦσε νὰ ἀνεχτῆ μέχρι τέλους ὁ Λούκιος. Γιὰ πολὺν καιρὸ ἔκρυψε βαθειὰ τὴν ὀργή του καὶ προσποιήθηκε πὼς ἐπιζητοῦσε τὴ συντροφιὰ τοῦ Ἰλαρίωνος, γιὰ νὰ τοῦ βγάλη ἀπὸ τὸ νοῦ κάθε ὑποψία.

Τὸν ἐσκότωσε δὲ τὸ ἴδιο βράδυ ποὺ ὁ ἐχθρός του εἶχε ἀναγγείλει στοὺς φίλους του πὼς θἄφευγε σὲ ταξεῖδι, καὶ θὰ πήγαινε νὰ συναντήση στὸ γειτονικὸ λιμάνι τὸ καράβι ποὺ θὰ ξεκινοῦσε τὰ μεσάνυχτα.

Τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ Λούκιος χτύπησε τὸν Ἰλαρίωνα, δίνοντάς του μιὰ μαχαιριὰ ἀνάμεσα στοὺς ὤμους, ἔφεγγε ἀπὸ ψηλὰ ἕνα λαμπρὸ φεγγάρι.

Περπατοῦσαν κι' οἱ δυό, πλάϊ σ' ἕναν παλιό, μισογκρεμισμένον τοῖχο. Ὁ Ἰλαρίων σωριάστηκε κάτω ἀνάσκελα, χωρὶς νὰ βγάλη ἄχνα. Αἷμα ζεστὸ ἀναπηδοῦσε ἀπ' τὴν πληγή του. Καὶ μονάχα τὰ πόδια του κλωτσήσανε δυὸ-τρεῖς φορές...

Ὁ Λούκιος πέταξε τὸ μαχαῖρι του μέσα στοὺς θάμνους καὶ γύρισε στὴν πόλι. Κανένας δὲν τὸν ὑποπτεύθηκε. Τὸ καράβι, μὲ τὸ ὁποῖο θἄφευγε ὁ Ἰλαρίων, ἔφυγε τὰ μεσάνυχτα ἀπ' τὸ γειτονικὸ λιμάνι καὶ τὴν ἄλλη μέρα συνάντησε τρικυμία καὶ ναυάγησε...

Τὸ κουφάρι τοῦ σκοτωμένου ἔμεινε κάτω ἀπὸ τὰ ξερόφυλλα τοῦ δάσους, χωμένο μέσα στὸ παχὺ στρῶμα τους, χωρὶς κανένας νὰ τὸ ἀνακαλύψη.

Ὁ Λούκιος ἦταν πειὰ ἱκανοποιημένος ἀπὸ τὴν ἐκδίκησί του.

* * *

Ἕνα βράδυ, ὁ Λούκιος ἀντάμωσε στὸ δρόμο μιὰ γνωστή του χορεύτρια καὶ τὴν ἀκολούθησε ὥς τὸ σπίτι της.

Εἶχαν καθήσει σ' ἕνα ντιβάνι, τὴν κρατοῦσε στὴν ἀγκαλιά του καὶ τὴ φιλοῦσε, ὅταν σὲ μιὰ στιγμὴ σήκωσε τὸ βλέμμα του στὸν τοῖχο. Τοῦ φάνηκε τότε πὼς εἶδε τὸ μισογκρεμισμένο τοῖχο, ἀπ' ὅπου εἶχε περάσει μαζὶ μὲ τὸν Ἰλαρίωνα, τὸ βράδυ τοῦ ἐγκλήματος. Αὐτὸ τὸν ἀνησύχησε. Ἡ καρδιά του σταμάτησε. Κύτταξε καλύτερα καὶ βεβαιώθηκε πὼς ἔτσι ἦταν πραγματικῶς. Καὶ σὰν νὰ μὴν ἔφτανε αὐτό, ἀντίκρυσε ἄξαφνα τὸν ἴσκιο του καὶ εἶδε πὼς δὲν τοὔμοιαζε καθόλου. Ὁ ἴσκιος του ἔμοιαζε μὲ τὸν ἴσκιο τοῦ σκοτωμένου!... Ἦταν ὁ ἴδιος ὁ Ἰλαρίων. Τὸ πρόσωπό του, τὸ ἀνάστημά του, ἡ στάσι του...

Ὁ Λούκιος ἀτόρησε γι' αὐτὸ καὶ γιὰ νὰ κρύψη τὴν ταραχή του προφασίστηκε πὼς ἦταν ἀδιάθετος κι' ἔφυγε.

Στὸ σπίτι του, ὅταν βρέθηκε μόνος του καὶ βεβαιώθηκε πὼς δὲν τὸν ἔβλεπε κανένας, ἄναψε ἕνα φῶς καὶ κύτταξε στὸν τοῖχο. Θεέ μου!... Εἶδε ξανὰ ἐκεῖ τὸν ἴσκιο τοῦ Ἰλαρίωνος!....

Γιὰ νὰ δοκιμάση καλύτερα, ἀπομιμήθηκε δυὸ-τρεῖς χαρακτηριστικὲς χειρονομίες τοῦ πεθαμένου καὶ ὁ ἴσκιος τὶς ἀναταράστησε μὲ ἀκρίβεια.

Ἔπειτα περπάτησε κυττάζοντας πίσω του, ἀποτάνω ἀπὸ τὸν ὦμο του καὶ εἶδε πὼς σερνότανε στὸ πάτωμα τὸ πτῶμα τοῦ Ἰλαρίωνος!...

Ὁ Λούκιος ὅμως ἦταν γενναῖος καὶ εἶχε πεποίθησι πὼς ἡ ἐκδίκησί του ἦταν δίκαιη. Γι' αὐτό, τὸ περιστατικὸ αὐτὸ δὲν τὸν ἐφόβισε, μονάχα τὸν ἐταραξένεψε.

Τὴν ἄλλη μέρα ποὺ πῆγε νὰ κάμη περίπατο ἔξω στὴ λιακάδα, κύτταξε πάνω ἀπὸ τὸν ὦμο του μὲ προσοχή, μὰ δὲν εἶδε τὸν ἴσκιο τοῦ νεκροῦ.

—Ἴσως ὁ ἴσκιος νὰ ἀνακατώθηκε μέσα στὸν κόσμο καὶ νὰ κόλλησε σὲ κάποιον ἄλλον, σκέφτηκε ὁ Λούκιος. Οἱ νεκροὶ εἶνε μνησίκακοι, ἀλλὰ δὲν βλέπουν καλά. Εὔκολα μπορεῖ κανεὶς νὰ τοὺς ἐξαπατήση, μὲ λίγη ἐξυπνάδα. Πάλι καλὰ ὅμως, γιατὶ ἀλλοιῶς τί θὰ γινόμαστε; Μὰ τί ἀπόγινε ὁ ἴσκιος ὁ δικός μου καὶ δὲν τὸν ξαναβλέπω; Φαίνεται ὅτι τὸν πῆρε μαζύ του ὁ Ἰλαρίων. Τί μὲ νοιάζει ὅμως; Μήπως εἶν' ἀνάγκη νἄχω ἴσκιο γιὰ νὰ ζήσω; Ἀρκεῖ μονάχα νὰ μὴν τὸ προσέξουν οἱ ἄλλοι...

Οἱ ἄλλοι πραγματικὰ δὲν ἐφαινόντουσαν νὰ τὸ προσέχουν, ἀλλὰ ἡ κοινωνία εἶνε πολὺ ὑποκριτική. Αὐτὸ σκέφτηκε ὁ Ἰλαρίων καὶ πῆγε νὰ τοποθετηθῆ ἐπίτηδες ἀνάμεσα στὸν ἥλιο καὶ σ' ἕνα γέρο ποὺ διάβαζε, γιὰ νὰ δῆ τί θὰ συμβῆ.

—Μὲ συγχωρεῖς, τοῦ εἶπε ὁ γέρος. Δὲν κάνεις λίγο παρέκει, σὲ παρακαλῶ; Εἶμαι γέρος καὶ δὲν βλέπω καλὰ νὰ διαβάσω... Πέφτει ἀπάνω μου ὁ ἴσκιος σου...

Ὁ Λούκιος ἔμεινε εὐχαριστημένος καὶ παραμέρισε μὲ πολλὴ προθυμία.

Ἀλλὰ μόλις ἔφτασε στὴν ἄκρη τοῦ δρόμου, ἀντίκρυ σ' ἕναν τοῖχο ποὺ ἄστραφτε ἀπ' τὸ φῶς, ἀντίκρυσε πάλι μπρός του τὸν ἴσκιο τοῦ Ἰλαρίωνος, καὶ μάλιστα μὲ μύτη, μὲ στόμα καὶ μὲ δυὸ μάτια γουρλωμένα.

—Πάλι τὰ ἴδια! σκέφτηκε ὁ Λούκιος κι' ἔμεινε βαθειὰ συλλογισμένος.

Ἔξαφνα ἀνατρίχιασε. Τοῦ φάνηκε πὼς κάποιος τὸν ἄγγιξε στὸν ὦμο. Κύτταξε ἔντρομος. Ἦταν ἕνας γλύπτης, φίλος του, ποὺ ἔσκασε στὰ γέλια βλέποντάς τον ἔτσι σοστισμένο.

—Τὸν ἴσκιο σου κάθεσαι καὶ θαυμάζεις, καϊμένε; τοῦ εἶπε σφίγγοντάς του τὸ χέρι. Ἔχεις δίκηο ὅμως, γιατ' εἶνε καθαρώτατος. Μιὰ γραμμὴ μονάχα νὰ τραβήξω μὲ τὸ κάρβουνό μου κι' ἡ προτομή σου εἶνε ἕτοιμη...

Ὁ Λούκιος τρόμαξε μήπως ὁ φίλος του πραγματοποιήση τὴν ἀπειλή του κι' ἔφυγε τρεχᾶτος.

Ἀπὸ τὴν ἡμέρα ὅμως αὐτὴ ζοῦσε μὲ τὸ φόβο στὴν ψυχή. Καὶ στὸ τέλος ἀποφάσισε νὰ μὴν βγαίνη πειὰ ἔξω πρὶν βραδυάση.

Ἔτσι τουλάχιστον δὲν θἄβλεπε πειὰ τὸ πρόσωπο τοῦ σκοτωμένου καὶ τὰ γουρλωμένα μάτια του. Θἄξερε μονάχα πὼς ἔχει ἀποπίσω του τὸν ἴσκιο καὶ δὲν θὰ γύριζε νὰ τὸν ἰδῆ.

Ὡστόσο κάπου-κάπου κυριευόταν ἀπὸ τὴν περιέργεια νὰ δῆ τί γίνεται πίσω του καὶ κύτταζε ἀπάνω ἀπὸ τὸν ὦμο του. Ἔβλεπε τότε νὰ τὸν ἀκολουθῆ ὁ ἴσκιος τοῦ Ἰλαρίωνος.

* * *

Ἕνα βράδυ, ἐνῶ μερικοὶ φίλοι του δειπνοῦσαν μαζύ του στὸ σπίτι του, ἕνας ἀπ' αὐτοὺς τοῦ εἶπε ξαφνικά:

—Φαίνεται πὼς ὁ Ἰλαρίων θὰ μᾶς ξανάρθη. Εἶχαν εἰπῆ πὼς τὸ πλοῖο του ναυάγησε, ἀλλὰ φαίνεται πὼς ζῆ καὶ βασιλεύει καὶ γύρισε πολλὲς χῶρες.

—Ποιὸς τὸ εἶπε αὐτό; ρώτησε ταραγμένος ὁ Λούκιος.

—Δὲν ξέρω. Ἔτσι ἄκουσα νὰ λένε...

Ὁ Λούκιος γύρισε τότε καὶ κύτταξε πάνω ἀπὸ τὸν ὦμο του. Μὰ γιὰ πρώτη φορὰ δὲν εἶδε τίποτε πίσω του. Ξεθάρρεψε ἔτσι καὶ γιὰ ν' ἀποδείξη στὸν ἑαυτό του πὼς δὲν φοβᾶται, ἀποφάσισε νὰ ξαναβγαίνη ἔξω μὲ τὸ φῶς τῆς ἡμέρας. Ἀλλ' οὔτε καὶ τώρα ἔβλεπε πίσω του τὸν ἴσκιο τοῦ νεκροῦ. Εἶχε χαθεῖ πειά, ὅπως εἶχε χαθεῖ κι' ὁ δικός του ὁ ἴσκιος. Ἔτσι ὁ Λούκιος ἔπεσε σὲ τρομερὴ μελαγχολία. Καὶ μιὰ νύχτα ἀποφάσισε νὰ πάη νὰ ἰδῆ στὸ δάσος καὶ στὸ μισογκρεμισμένο τοῖχο μήπως βρίσκεται ἐκεῖ ἡ σκιά του.

Ὅταν ἔφτασε στὸ δάσος, τὸ φεγγάρι ἔφεγγε ὁλόλαμπρο. Κύτταξε τότε πίσω του, δεξιὰ κι' ἀριστερά, ἀλλὰ καὶ πάλι δὲν εἶδε πουθενὰ τὸν ἴσκιο του...

Μιὰ βλαστήμια τοῦ ἔφυγε τότε, μιὰ φοβερὴ βλαστήμια κατὰ τοῦ νεκροῦ. Μὰ ἀμέσως ἡ σκιὰ τοῦ Ἰλαρίωνος ξαναφάνηκε σαρκαστική, ἀπαισία... Ὁ Λούκιος θέλησε νὰ φύγη. Ἀλλὰ ἡ σκιὰ σήκωσε τὰ χέρια της καὶ τὸν κάρφωσε στὴ θέσι του. Καὶ τότε ὁ Λούκιος αἰσθάνθηκε τὰ χέρια τοῦ νεκροῦ νὰ τοῦ σφίγγουν τὸ λαιμό, νὰ τὸν πνίγουν. Ἀνατινάχτηκε μὲ φρίκη, προσπάθησε νὰ ξεφύγη, μὰ δὲν μπόρεσε. Τὰ χέρια τοῦ πεθαμένου σφίγγανε τὸ λαιμό του σὰν τανάλιες. Ἕνα βογγητὸ βγῆκε ἀπ' τὸ στόμα του, τὰ μάτια του γούρλωσαν καὶ σωριάστηκε κάτω νεκρός!...

—Τὸν ἴσκιο σου κάθεσαι καὶ θαυμάζεις; τοῦ εἶπε σφίγγοντάς του τὸ χέρι...

τέρα του καὶ ἄφησε τὸ θῦμα του.

Τώρα ὁ Ζιλλὺ ἔκλαιγε καὶ γελοῦσε καὶ ἔκανε σὰν τρελλὸς ἀπ' τὴ χαρά του.

Τέλος ἀγκάλιασε τοὺς χωρικούς, φωνάζοντας:

—Ὦ φίλοι μου!... Ὦ φίλοι μου!... Τί καλὸ μοῦ κάνατε!... Ἐγὼ εἶμαι ὁ Ζιλλύ.

Τότε κ' οἱ τρεῖς ἀγκαλιάστηκαν καὶ ἄρχισαν νὰ φιλοῦνται μ' ἐνθουσιασμό. Ὅταν ἐγαλήνεψαν κάτω, ὁ πατέρας Περιὲ εἶπε:

—Εἶνε μερικὰ ἀστεῖα ποὺ μποροῦν νἄχουν ἄσχημο τέλος...

—Ἔχεις δίκηο... τοῦ ἀπάντησε ὁ Ζιλλὺ τρίβοντας τὸ λαρύγγι του.

Οἱ δυὸ Περιὲ κράτησαν τὸ Ζιλλὺ μερικοὺς μῆνες κοντά τους. Τέλος, χάρις σ' αὐτούς, κατώρθωσε νὰ φύγη κρυφὰ ἀπὸ τὴ Γαλλία καὶ νὰ πάη στὴν Ἀμερική. Ποτὲ του δὲ δὲν ἐλησμόνησε τὴν τόσο ἁπλῆ καὶ μεγάλη ἀφοσίωσι τῶν δύο αὐτῶν χωρικῶν.

ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ ΤΟΥ ΚΟΜΦΟΥΚΙΟΥ

Ὅταν δὲν μετανοήση κανεὶς ὕστερ' ἀπὸ ἕνα του σφάλμα, προσθέτει στὸ πρῶτο του καὶ δεύτερο σφάλμα.

—Ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος ὅλων εἶνε ἡ εἰλικρίνεια.

—Ὀσοδήποτε καὶ ἂν προχωρήση ὁ νοῦς, χωρὶς τὴν καλωσύνη χάνει μᾶλλον παρὰ κερδίζει.

—Ὅταν βλέπει κανεὶς ὅτι ἕνα πρᾶγμα εἶνε σωστὸ καὶ δὲν τὸ κάνει, αὐτὸ εἶνε σημεῖο δειλίας.